

KARLSTADS KOMMUN**KOMMUNLEDNINGSKONTORET****Remissvar** 2025-05-26Per Wiker,
per.wiker@karlstad.se**Remissvar "Förbättrat stöd i skolan" (SOU 2025:44)**

Dnr KS/2025:227 Dpl 1.1.4.4

Sammanfattning

Karlstads kommun har erbjudits möjligheten att vara remissinstans på "Förbättrat stöd i skolan" (SOU 2025:44) och lämnar sina synpunkter på remissförslaget i samma ordning som de olika områdena tas upp i remissen.

Karlstads kommuns synpunkter

Inledningsvis vill kommunen framhålla att kommunen delar utredningens uppfattning i stort och intentionerna med förslaget men har en del synpunkter, på generell nivå och rörande de specifika förslagen.

Det är angeläget att barn och elevers tillgång till stöd och särskilt stöd underlättas och förtydligas och att den administrativt tunga processen förenklas. Den genomgående betoningen av god undervisning som genomsyrar utredningen är positiv, liksom att extra anpassningar och garantin för tidiga stödinsatser avskaffas och att bestämmelserna kring anpassad studiegång skärps. Intentionen att stärka lärarprofessionen är också god. Det finns dock vissa risker, reservationer och förutsättningar som kommunen vill lyfta.

Flera av utredningens förslag kommer medföra behov av ökade ekonomiska resurser och även tillförsel av kompetens. Det gäller i synnerhet förslaget om stödundervisning, som i flera fall kommer kräva en annan typ av organisation och dimensionering av organisation jämfört med dagens. Därtill kommer krävas pedagogisk personal som har god kompetens för uppgiften, vilket redan idag tillhör svårrekryterade bristkompetenser. Förslagets genomförbarhet villkoras därför av att staten både tillför ekonomiska resurser och tillsammans med lärosäten satsar på grundutbildning likväl som kompetenshöjande utbildningar för pedagogisk personal.

Karlstads kommun	Webbplats	E-post	Organisationsnr
Postadress	karlstad.se	karlstadskommun@karlstad.se	212000-1850
Karlstads kommun	Besöksadress	Telefon	Bankgiro
651 84 Karlstad	Kontaktcenter	054-540 00 00	405-2213
	Västra Torggatan 26		

Kommunen vill också särskilt betona vikten av att säkerställa att Salamanca-deklarationens grundläggande princip om inkludering efterlevs och fortsatt utgör grunden för skolans arbete med ledning och stimulans, liksom det relationella perspektivet. En alltför långtgående förskjutning av ansvar och bedömningar till enskilda lärare kan medföra risk för att elever ges särskiljande och ingripande stödinsatser även när det inte är befogat. Barns rättigheter och delaktighet behöver bevakas.

6.1 Bestämmelserna om extra anpassningar ska avskaffas i samtliga skolformer

Karlstads kommun instämmer i förslaget.

Det blir en ökad tydlighet att det blir lärarens ansvar att leda undervisningen för varje elev. Många lärare på gymnasiet gör anpassningar utan att det behöver förtydligas. Dessutom bör det ingå i ledning och stimulans och som en självklar del av den ordinarie undervisningen.

Kommunen ser utmaningar i att utredningen har bristande underlag rörande Komvux i jämförelse med övriga skolformer. Bland annat lägger utredningen stort fokus på att extra anpassningar ska ske inom ramen för ledning och stimulans i undervisningen. I utredningen saknas dock beskrivningar över hur undervisning på Komvux bedrivs och särskilt rörande anpassningar i undervisningen.

6.3 Alla barn och elever ska kunna följa undervisningen

Karlstads kommun instämmer i förslaget att ändra i författningen.

Karlstads kommun invänder mot beskrivningen av Komvux, vad avser goda förutsättningar att anpassa utbildningen utifrån individens behov. Kommunen bedömer att praxis av nuvarande lagstiftning har inneburit flexibilitet och individanpassning i kursutbud, studieform och studietakt utifrån individens och arbetsmarknadens behov har kommit i första hand, medan undervisningen kommit i andra hand. I och med att undervisningen inte är i centrum begränsar det möjligheten att bedriva en undervisning som omfattar stöd på ett likvärdigt och ändamålsenligt sätt. Det finns begränsat med utrymme att individanpassa när undervisningstiden är begränsad och lärare-elev-tid är knapphändig. Därmed sker stor del av stödet via exempelvis lärcenter och liknande, snarare än i undervisningen.

6.4 Standardiserade tester införs för att uppmärksamma elever med stödbehov

Karlstads kommun delar uppfattningen att standardiserade tester är lämpliga för att identifiera elever med behov av stöd, under förutsättning att testerna har hög kvalitet och är träffsäkra. Tester av den typ som Legilexi kan tjäna som exempel. Det bör också betonas i allmänna råd att analys och bedömning av resultat ska ske kollegialt för att öka likvärdighet. Kommunen vill också framföra att det finns vinster med nationell insamling av vissa resultat

för att exempelvis kunna spegla läsförmåga i kommunen mot riket eller andra jämförelsekommuner. Sådan insamling kan därför behöva övervägas om nationella prov i åk 3 avskaffas.

6.5 Stödundervisning ger ett snabbt och flexibelt stöd

Karlstads kommun bedömer att intentionen med stödundervisning är god och kan ge möjligheter till skyndsammare stöd för fler elever och minska administration för lärare och elevhälsa. Samtidigt finns flera delar i förslaget som framstår som svåra att genomföra eller som medför risker för att åtgärden felaktigt tillämpas. De tidsangivelser som utredningen föreslår kan vara för snäva för att på ett hållbart och kvalitativt sätt kunna planera, organisera, genomföra och följa upp effekten av insatsen. Kommunen bedömer också att genomförbarheten är högre i de lägre årskurserna. Till skillnad från högstadiet kan stöd i lägre årskurser ofta ges under fritidstid, ämnena är färre och många lärare har fler ämnesbehörigheter i grundutbildningen. Utredningens skrivningar om när stödundervisning kan tillämpas öppnar för alltför vida tolkningar. Det finns risk för att formuleringen ”inte följa undervisningen” leder till att stödundervisning används som en disciplinliknande åtgärd vid ordningsstörningar snarare än stöd för att nå kunskapsmålen. Förvaltningen bedömer att det bör avgränsas tydligare när åtgärden ska användas och att fokus bör vara elevens måluppfyllelse. Utredningen adresserar behovet att utreda frågan om reglering av klass- och gruppstorlekar. Karlstads kommun instämmer i utredningens bedömning och att en sådan utredning kan belysa hur resursfördelning och reglering kan utgöra ett stöd för verksamhetens organisering.

Inom gymnasieskolan finns det en risk med att läraren ensam bedömer om en elev ska ges stöd i en särskild undervisningsgrupp. Så länge bedömningen sker i samråd med speciallärare/specialpedagoger och med beslut av rektor, bedöms det dock fungera.

Det finns också en utmaning med att ha utbildade lärare/speciallärare som ska undervisa de små grupperna, då stödundervisning ska hålla hög kvalitet. Förslaget att det särskilda stödet ska ges i högst två månader och i högst tre ämnen och ska sättas in inom en till två veckor kommer att kräva mycket flexibla organisationer och utbildade speciallärare. Att begränsa det särskilda stödet till högst två månader bedöms vara en begränsning som gör att vissa elever inte når målen. Stödundervisning innebär även risk för ökade kostnader och kompetensförsörjningsbrist.

Att underlätta lärarnas möjlighet att genomföra undervisningen på ett anpassat sätt underlättas av att göra mindre klasser/grupper. Då kommer inte så många elever ha behov av stödundervisning enskilt eller i en grupp utanför klassrummet. En utredning om reglering av klass- och gruppstorlekar bedöms därför vara intressant.

6.6 Utredning av en elevs behov av särskilt stöd och hur särskilt stöd ska ges

Till skillnad från föreslagna regleringar kring stödundervisning saknas tidsangivelser för särskilt stöd när det gäller utredning och åtgärder. Karlstads kommun bedömer att sådana tidsgränser skulle kunna påskynda verkställighet av särskilt stöd. Tidsgränser bör dock vara rimliga i förhållande till kvalitet på utredning och möjligheten att bedöma, planera och genomföra insatsen (se även kommentarer under 6.5, första stycket).

Karlstads kommun anser att skärpta ordningen med krav på samråd med speciallärare eller specialpedagog är positivt. Detta skulle kunna betonas ytterligare genom att exempelvis låta den specialpedagogiska kompetensen ansvara för utredningen. Kommunen vill också betona vikten av att den samlade elevhälsans olika professioner nyttjas vid behov och är delaktiga i analys och bedömning av elevens stödbehov.

6.7 Elevens stödbehov ska styra om en elev ska ges undervisning enskilt eller i en särskild undervisningsgrupp

Karlstads kommun instämmer i förslaget.

6.8 Anpassad studiegång får bara ges i sista hand

Karlstads kommun instämmer i förslaget.

Linda Larsson
kommunstyrelsens ordförande

Ulrika K Jansson
kommundirektör

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska underskrifter:

NAMN: LINDA MARIE LARSSON
TID: 2025-06-16 17:57:35 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

NAMN: ULRIKA JANSSON
TID: 2025-06-16 19:38:24 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

